

BIOOTPAD

- ENIGMA, MISTERIJ ILI OBMANA?

Provedbom novog Zakona o održivom gospodarenju otpadom, pojavio se cijeli niz problema. Najveći su vezani uz kontroverzni biootpad. Neki ih ignoriraju, drugi ih zaobilaze, a rijetki ih pokušavaju riješiti i ponuditi građanima neko suvislo rješenje

Veliki je broj komunalnih poduzeća i jedinica lokalne samouprave stavljen pred gotov čin pomalo iznenađujućom odlukom kako sami moraju donijeti strategiju gospodarenja otpadom, te se pozabaviti njegovim razdvajanjem, a poglavito frakcijom biootpada. Naime, kako bi se ista mogla nesmetano pretvarati u kompost, mora postojati cijela infrastruktura, koje u pravilu nema. Najbolje rezultate su postigla dva naprednija komunalna poduzeća, GKP Čakom i Ponikve, koja koristeći najsuvremenije metode znaju često napomenuti kako je sustav bez poticaja neodrživ.

Novim je Zakonom propisano kako su jedinice lokalne samouprave tj. komunalna poduzeća dužne omogućiti svojim građanima odvojeno sakupljanje bio otpada i njegovo preu-

Izrezane kante s uzorcima za Petrijevu zdjelicu na koje su nasađeni mikroorganizmi na Zavodu za javno zdravstvo

zimanje. Upravo to preuzimanje izaziva najviše kontroverzi, s obzirom da se po velikoj većini raspisanih javnih nadmetanja može susresti pojam "komposter". Komposter je naime najnoviji način kako izigrati zakonske obaveze preuzimanja bio otpada s kojim se najčešće nema kamo. Naime, građani kupuju kompostere od komunalnih poduzeća koja su ih nabavila javnom nabavom, trajno ih implementiraju u vlastita dvorišta, pa time preuzimaju uloge i sakupljača i obrađivača ove frakcije otpada!? Naravno, komunalno poduzeće, kao i jedinice lokalne samouprave peru ruke, jer su omogućile izdvajanje te frakcije i riješile njihovo zbrinjavanje!?

Bilo bi smiješno, da nije tragično...

Svi se iz mladosti sjećamo igre "Vrućeg krumpira", no čini se da je on opet pao u ruke (na leđa) građana, pa je tako vuk sit, a kože cijele. No zar u EU stvarno ne postoji suvisli način sakupljanja biootpada? Ne da postoji, već se uspješno primjenjuje cijeli niz godina!

Zašto otpad smrdi?

Neugodni mirisi koji se javljaju iz otpada najčešće nastaju u procesima truljenja koje uzrokuju bakterije. To truljenje je posljedica raspadanja najreaktivnije frakcije miješanog komunalnog otpada, tzv. organskog otpada. Njegovim odvaja-

njem i zasebnim skladištenjem bitno se olakšava reciklaža svih ostalih korisnih sirovina iz miješanog komunalnog otpada. Kako bi to izdvajanje bio što bezbolnije i podnošljivije za naše receptore, u Njemačkoj tvrtki SSI Schäfer razvili su antimikrobnu HDPE podlogu koja uništava sve na sebi nastanjene mikroorganizme i onemogućuje njihovo razmnožavanje tj. procese truljenja i vrenja. To za posljedicu ima neusporedivo višu higijenu, te eliminaciju svih neugodnih percepcija vezanih za otpad. Otpad deponiran u posude napravljene od takvog HDPE materijala s dodatkom antimikrobnih aditiva može se prazniti jednom mjesečno, a posude poslije pražnjenja nije potrebno prati! CompoluX kante danas koriste najmodernija komunalna poduzeća u Hrvatskoj, i od višestruke su im koristi u racionalizaciji i optimizaciji troškova zbrinjavanja i sakupljanja bio otpada, iz razloga što takve posude samostalno brinu o svojoj higijeni. Stoga su nabave skupih komunalnih vozila za pranje, potpuno nepotrebne, kao i zapošljavanje dodatnih radnika koji će to obavljati. Sve to bitno utječe na održivost gore navedenog "bez poticaja neodrživog sustava".

Voda čini 90% mase zelenog otpada - zašto plaćati njeno deponiranje?

Nedavnim je istraživanjem dokazano kako u svakom komunalnom vozilu koje dovozi biootpad u kompostanu ima i do dvije tone vode! Zašto plaćati skupo deponiranje, ako se uz pomoć "Kompostaner" kanti zeleni otpad može isušiti, sma-

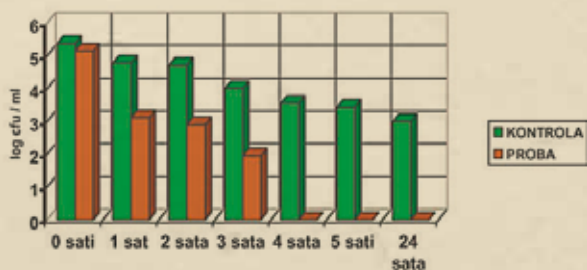

CopmopluX tehnologija nagrađena je i od Ministarstva za zaštitu okoliša i prirode, 2012. godine prestižnom nagradom Eko oskar

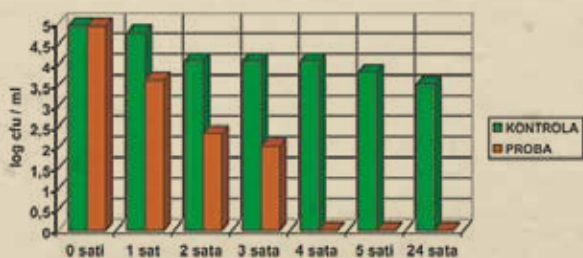
Otpad deponiran u posude napravljene od HDPE materijala s dodatkom antimikrobnih aditiva može se prazniti jednom mjesečno, a **posude poslije pražnjenja nije potrebno prati!**

njiti njegov volumen i povećati kapacitet posude, tj. smanjiti broj odvoza? Sustavom ocjedne rešetke, ventilacijskih otvora i lamela koje onemogućuju lijepljenje otpada za stjenke posuda, omogućeno je da otpad u takvoj kompostaner kanti "diše", tj. da se isti provjetrava te da vodena para izlazi na za to predviđene otvore. Nije poznato zašto ovaj prokušani sustav ima tako malo pobornika u RH, ali zašto bi ih i imao kada je jednostavnije teret zbrinjavanja prebaciti na leđa građana, tim više ako oni nisu ni svjesni da su preuzeli ulogu i njegovog sakupljača i prijevoznika i obrađivača i to sve o svom trošku... O tempora, o mores, rekli bi stari Latini. ■

Escherichia coli ATCC 25922

Staphylococcus aureus ATCC 6538

Grafički prikaz smanjenja količine gram pozitivnih i gram negativnih bakterija na običnoj (zelenoj) posudi i CompoluX (smeđoj). Nakon 4 sata na Compolux posudi nema bakterija!

Prikaz funkcioniranja SSI Schäfer Kompostaner posude za isušivanje biootpada